

PRESSMEDDELANDE
Marcus Wallenbergs Stiftelse
Falun, Sverige

1 mars 2011

2011 års Marcus Wallenbergpris tilldelas professor Erik Næsset vid Norges Universitetet för Miljö- och Biovetenskap, Ås, Norge, för hans banbrytande forskning om flygburen laserskanning som en integrerad del av skogsinventeringar

Skogen som en värdefull naturresurs och vikten av ett uthålligt bedrivet skogsbruk uppmärksammas allt mer. Skogarna ses som en förnybar källa till råvara för trä- och fiberprodukter, kemiska produkter och biobränslen samt som hemvist för bevarande av den biologiska mångfalden och för lagring av koldioxid. De värderas också högt för sina stora rekreationsvärden och andra funktioner i ekosystemet. Mer än hälften av världens skogar är belägna i utvecklingsländer där också andra markanvändningssystem som agroforestry praktiseras. I dessa områden kan icke uthålliga skogsbruksmetoder, skogsfragmentering och andra typer av skogsskador äventyra hållbarheten. Ca 20 % av hela världens koldioxidutsläpp kommer från avskogningen och därtill relaterade processer.

Ett hållbart skogsbruk bygger på kvalificerad information om skogsresursen och dess biologiska och sociala miljö, vilken samlas in genom olika former av inventeringar. Markbaserade inventeringsmetoder kan ge data av hög kvalitet men ofta till ganska höga kostnader. Ett viktigt genombrott i tillämpningen av fjärranalys i samband med skogsinventering är LiDAR-tekniken (light detecting and ranging).

Professor Næsset har skapat ett verktyg för att rumsligt beskriva de skogliga variabler som är av intresse och därigenom utvecklat en enkel och praktisk tillämpbar metod. Den områdesbaserade metoden med flygburen laserskanning som han har utvecklat har blivit en referensmetod mot vilken nya metoder jämförs.

Laserskanning är nu en kommersiellt tillämpad metod som väsentligt har förändrat arbetet med skogsinventering världen över. Kostnadsbesparingar på i storleksordningen 40–50 % har uppmätts för skogsinventering. Av stor betydelse är även den förbättrade kvalitet på informationen som kan fås. Den flygburna laserskanningstekniken är även användbar vid bedömningen av skogarnas ekosystemfunktioner och har använts inom kolrapporteringen genom uppskattningar av skogsbiomassa samt vid detektering av habitat för arter viktiga för bevarandet av den biologiska mångfalden.

Vid sidan om sin vetenskapliga gärning har professor Næsset aktivt arbetat med att föra ut metoden med flygburen laserskanning till skogsbranschen bl.a. genom att anordna workshops och testa metoden i olika fallstudier. Professor Næsset framstår som den enskilda person som haft allra störst betydelse för att göra flygburen laserskanning till en operativ metod för skogsinventering.

Professor Erik Næsset

Professor Næsset är född 1958 i Norge. Han tog sin doktorsexamen inom skogsbruk 1992 vid lantbruksuniversitetet i Norge. Efter att 1990 ha anställts vid institutionen för skogsvetenskap på lantbruksuniversitetet i Norge utnämndes han till professor 1996. Sedan 1997 har han varit professor vid institutionen för ekologi och naturresurshushållning vid det Norges Universitetet för Miljö- och Biovetenskap i Ås, Norge. Bland annat samarbetar han med NASA/Goddard Space Flight Center, Yale University, University of Minnesota, Sveriges lantbruksuniversitet, Helsingfors universitet och Östra Finlands universitet, och han leder flera internationella projekt inom sitt ämnesområde. Han är författare eller medförfattare till mer än 80 vetenskapliga artiklar.

Prisceremoni och symposium

Priset kommer att överlämnas av Hans Majestät Konungen vid en ceremoni i Stockholm, den 3 oktober 2011. Den 4 oktober ordnas ett symposium på det prisbelönade temat och dess betydelse för markanvändning samt skogsindustri och samhälle.

För ytterligare upplysningar, kontakta:

Per G. Broman, Sekreterare, Marcus Wallenbergs Stiftelse,
Mobil +46-(0)70-5776993, Fax +46-(0)23-711581

Marcus Wallenbergpriset

Marcus Wallenbergpriset är internationellt och instiftades 1980 av skogsindustriföretaget Stora Kopparbergs Bergslags AB, nu Stora Enso. Priset utdelas av den oberoende stiftelsen Marcus Wallenbergs Stiftelse för Främjande av Skogsindustriell Vetenskaplig Forskning och går till en enskild forskare eller en mindre grupp av forskare för en banbrytande upptäckt eller utveckling inom ett för skogsindustrin betydelsefullt område. Priset utdelas i år för 28:e gången. Prissumman är två miljoner kronor.

För länk till bild med hög upplösning, se www.mwp.org